hlasy

Z DOMOVA A MISIÍ

4

Hlasy z domova a misií
vydáva SVD Nitra
ročník šesťdesiaty šiesty,
apríl 2022|1,00 EUR

Foto: P. Martin Štefanec SVD

ISSN 1337-4841-2

SVD

Istota úspechu po Kristovom boku

Text:
P. Michal Marhefka SVD
Foto:
Maciej Malicki SVD

Ústredná udalosť celého liturgického roku – Veľká noc, je najhlbšou modlitbou, ktorú si kňaz môže predstaviť a skrze ktorú si má uvedomiť zmysel svojej služby, hlásania a svedectva. A nielen on; každý, kto obmytý vodou z krstného prameňa prijal nový život skrze Kristovu smrť a zmŕtvychvstanie. Stačí sa započúvať a zahľadieť do slov a symbolov liturgie a žiť jej radosťou ako víťazi aj v obyčajnosti našich dní.

Tá obyčajnosť však skrýva veľké pokušenie samoty. Slávnosť vyprchá, povinnosti i starosti zaplavujú. Čo robiť?

U apoštolov vznikla podobná dilema: „Ježiša niet; síce vstal, no je aj nie je s nami. Poďme robiť to, čo vieme, aby sme len tak neposedávali so založenými rukami. Veď náš starý spôsob života nebol až taký zlý a rybárov si ľudia za ich poctivú a namáhavú prácu vážia."

Lenže niečo sa predsa len zmenilo. Akosi im to ich staré remeslo nejde. Žeby sa za tie tri roky, čo chodili s Ježišom, odnaučili loviť ryby? To nie je možné. Tak čo je vo veci? Čo sa zmenilo – siete, loďka či dokonca ryby sú teraz prešibanejšie? NIE. Vy ste sa zmenili, apoštoli, hoci ešte sami úplne nechápete, čo sa s vami robí. Váš predchádzajúci život už nie je pre vás. Máte nové poslanie. Rybári boli, sú aj budú. Oni nech sa starajú o potravu pre telo. Vy si spomeňte, k čomu vás volá Učiteľ, Ten, čo prosí o pokrm. Nie že by bol hladný, ale chce ukázať a pripomenúť vám, k čomu ste povolaní – loviť ľudí zo všetkých národov (preto ste chytili 153 veľkých rýb – počet vtedy známych národov). Pochopili ste? Spoznali ste ho? Ján spoznal Ježiša hneď, ako najmladší totiž vníma srdcom. Na vašu chválu, najmä tvoju, Peter, je, že ste počúvli práve toho najmladšieho a prišli k Ježišovi. On vie, čo k poslaniu potrebujete – vaše schopnosti, preto vás prosí priniesť niečo z úlovku, a potom jeho milosť, ktorá vás bude udržovať a posilňovať, tak ako jeho dnešná prítomnosť a pohostenie.

Drahí apoštoli, viem, že ste to nemali ľahké, najmä po všetkých tých trpkých dňoch pred poslednou Veľkou nocou. Chápem aj vašu neistotu a strach, veď Duch Svätý na vás ešte len zostúpi. Trochu vám aj závidím, máte Ježiša, ktorý vám sám dokazuje svoje zmŕtvychvstanie i uisťuje vás o živej prítomnosti vo vašom poslaní. Ste hrdinovia, lebo nakoniec ste prekonali sami seba a v Kristovom Duchu naplnili svoje poslanie.

Načo sa však čudovať spomalenosti apoštolov alebo ich nerozhodnosti po vzkriesení? Ich situácia bola iná – tam ich tri roky sprevádza Ježiš, a tu ho zrazu niet. Ale my to máme na jednej strane oveľa jednoduchšie. Už od prvých chvíľ vieme, že Kristus je s nami. Vieme, že je víťaz nad smrťou. Už nás nemôže prekvapiť nijaká prehra, nijaká smrť. A predsa. Pochybnosti, smútok a útek apoštolov sa opakovane objavujú aj v našom živote. Často sú spojené s našimi osobnými prehrami a neúspechmi, predovšetkým vo forme hriechu. Keď už nevieme, ako ďalej, alebo sa hanbíme pred sebou či pred druhými, zabúdame, že naša jediná záchrana je práve Kristus, ktorý čaká na brehu nielen s odpustením, ale aj s posilou. Zbytočne budeme utláčať svoje svedomie rôznymi

aktivitami, dokonca aj dobrými, len aby sme zahnali svoje pochybenie. Kristus nám verí a čaká. On vie, že sme schopní vyplniť našu úlohu. Ináč by nás nepozval na svoju cestu. Každý je schopný splniť svoje poslanie svedka, dokonca aj po mnohonásobnom pochybení. Sme schopní, lebo nikdy nekonáme sami.

Tohtoročná situácia a krízy vyvolávajúce obrovské vášne nám ponúkajú pole na vyjadrenie svojej viery a povolania, ktoré sme ako kresťania na seba prijali. Napínať svaly, hlasne kričať a hrdinsky burcovať môže hocikto, ak je dobre ukrytý. Ale my, svedkovia dobrej zvesti, sme v prvej línii. My sme tvárou Cirkvi, tvárou evanjelia, poslovia a nositelia požehnania, všetkej tej milosti, ktorú si pripomíname a oslavujeme na veľkonočnej slávnostnej liturgii. My sa už nemáme kam vrátiť. Politikárčenie nám neprinesie ani len sardinku, ba sa bojím, že ani morská riasa sa nechytí na naše reči.

Sila modlitby, osobnej otvorenosti a radostného prijatia je cesta k víťazstvu nad hociktorým nebezpečenstvom, predovšetkým nedôvery, nenávisti, bratovraždy a neodpustenia.

Preto si čím skôr uvedomme, čo a ako treba zmeniť a odčiniť, skočme rýchlo do vody a doplávajme k Ježišovi. Nečakajme, že nás tam vietor udalostí spokojne donesie, lebo sa môže zmeniť a potom už bude neskoro. Peter doplával a bol šťastný. Istota v úspechu po Kristovom boku je aj našou nádejou.

Obsah

4 | Vlastni svoj tieň!
6 | Deväťdesiatročný diakon a jeho nadšenie pre službu
8 | Udalosti
11 | Generálna vizitácia SVD v provincii Chicago, USA

14 | Misijná rodina SVD sa upevňuje
16 | Moja mini misijná skúsenosť v Albánsku
18 | Vlakom na východ
20 | Pozdrav z Južnej Kórey
22 | Pápežský almužník kardinál Krajewski medzi utečencami v oblasti Ľvova
24 | Znovuzrodenie v mori

Hlasy z domova a misií vydáva:

Spoločnosť Božieho Slova,
Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra
Šéfredaktor: P. Martin Štefanec SVD;
Redaktori: P. Ján Halama SVD, P. Peter Kubík SVD,
P. Martin Madassery SVD; P. Tomáš Gerboc SVD;
Jazyková úprava: Zuzana Fyodorovová;
Grafická úprava: Juraj Vontorčík – SON;
Vytlačili: Polygrafia Gutenberg, s.r.o., Banská Bystrica;
Objedn. zasielajte na adresu red.: „Časopisy“, Spoločnosť Božieho Slova, Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra; Tel.: 037/ 776 94 29,
ISSN 1337-4842, EV 3324/09
Periodicita vydávania: mesačník
IČO vydavateľa: IČO 00 586 757
Webová stránka: www.verbisti.sk, e-mail: hlasy@svd.sk

Milí misijní priatelia!

Blížia sa sviatky Veľkej noci. Z ľudského pohľadu je Ukrižovaný škandálom samého Boha. Kde bol Boh, keď nevinný trpí a umiera? Prečo mlčí? Prečo to dopustil? Ukrižovaný Kristus je skutočným škandálom. Na Kvetnú nedeľu budeme počuť pašie, čiže rozprávanie o utrpení Krista. V mnohých ľudských ohľadoch je to doslova a do písmena škandál!

Škandálom je súdny proces s Ježišom. Proces má viesť a slúžiť na objasnenie pravdy a miery viny. Proces s Ježišom však nič z toho nesleduje. V tomto procese ide iba o jednu hroznú vec: popraviť Krista bez ohľadu na spravodlivosť a vinu. Je to divadlo, nie proces. A je to kruté divadlo, bezcharakterné divadlo. Všetky vtedajšie ľudské a politické inštitúcie zlyhali.

Škandálom je aj vtedajšia náboženská obec. Od nej človek očakáva trochu vyššiu morálku, veď majú od Boha danú jurisdikciu. Žiaľ, zlyhala židovská náboženská elita a zlyhala i kresťanská, lebo keď Ukrižovaný zomieral, apoštoli, kniežatá budúcej Cirkvi a elity kresťanstva, sedeli za zamknutými dverami vo večeradle.

Kde bol Boh, keď nevinný trpí a umiera? Prečo mlčí? Prečo to dopustil? Prečo nezabránil toľkej nespravodlivosti? Utrpenie je i dnes škandálom. Ako uveriť, že Ukrižovaný je Spasiteľom, Záchrancom?

Ukrižovanie dostáva zmysel iba v zmŕtvychvstaní Krista. Bez lásky ostáva z utrpenia a kríža iba hnev, nenávisť, bolesť a absurdita. Zmŕtvychvstanie všetko mení. Preto veríme v ukrižovaného a zmŕtvychvstalého Krista.

Prajem vám, milí čitatelia, radostné a požehnané sviatky zmŕtvychvstania Pána.

Páter Martin Štefanec SVD
šéfredaktor

DÔLEŽITÉ OZNAMY

Sv. omšu za misijných horliteľov a odberateľov Hlasov
odslúžim 2. apríla 2022.
Šéfredaktor

▲ **Kardinál Parolin telefonoval s ruským ministrom zahraničných vecí Lavrovom**

Riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice Matteo Bruni na otázky novinárov potvrdil telefonát oboch čelných diplomatov a o jeho obsahu uviedol: „Potvrdzujem telefonát medzi kardinálom štátnym sekretárom a ruským ministrom zahraničných vecí. Kardinál komunikoval hlboké znepokojenie pápeža Františka nad prebiehajúcou vojnou na Ukrajine a potvrdil slová, ktoré pápež povedal minulú nedeľu pri modlitbe Anjel Pána. Predovšetkým zopakoval výzvu na ukončenie ozbrojených útokov, na zabezpečenie humanitárnych koridorov pre civilistov a záchranárov a na to, aby bolo násilie zbraní nahradené vyjednávaním. V tomto zmysle napokon štátny sekretár potvrdil ochotu Svätej stolice «urobiť všetko, aby sa dala do služieb tohto mieru».“

Správu priniesla tlačová agentúra Interfax s citovaním moskovského Ministerstva zahraničných vecí. „Strany vyjadrili nádej, že ďalšie kolo rokovaní medzi Moskvou a Kyjevom sa uskutoční čoskoro a že sa dosiahne dohoda o kľúčových otázkach“ s cieľom zastaviť nepriateľské akcie, uviedli ruské zdroje. Minulú nedeľu, ako si všetci pamätajú, pápež poznamenal, že to, čo prebieha na Ukrajine, nie je nejaká vojenská operácia, ale vojna. „Osobitný dôraz,“ uvádza sa v závere komunikátu ministerstva zahraničných vecí, „sa kládol na humanitárne otázky súvisiace s konfliktom vrátane opatrení na ochranu civilného obyvateľstva, organizáciu a realizáciu humanitárnych koridorov a pomoc utečencom“. •

◂ Komunita svätého Egídia vyzýva na vyhlásenie Kyjeva za „otvorené mesto“

Komunita svätého Egídia doručila prezidentovi Ruskej federácie Vladimírovi Putinovi a prezidentovi Ukrajiny Viktorovi Zelenskému výzvu na prímerie a ochranu pre všetkých obyvateľov, počnúc tými najzraniteľnejšími. „Kyjev, hlavné mesto s tromi miliónmi obyvateľov, ktoré sa nachádza v Európe, sa dnes stalo bojiskom,“ píše sa vo výzve. „Bezbranní civilisti žijú v prostredí ohrozenia a teroru, skrývajú sa v podzemných krytoch. ...už teraz sú civilné obete.“ Vo výzve komunita zdôrazňuje, že Kyjev je mesto s bohatým kultúrnym dedičstvom. „Človek nemôže myslieť na európsku kultúru, na európske dejiny, bez Kyjeva, rovnako ako nie je možné myslieť na ruskú kultúru, na ruské dejiny, bez Kyjeva.“ „Po Sarajeve, po Aleppe nemôžeme znovu dovoliť obliehanie veľkého mesta,“ zdôrazňuje posolstvo, ktoré sa končí výzvou: „Prosíme tých, ktorí môžu rozhodnúť o skončení používania zbraní v Kyjeve, vyhlásiť v meste prímerie, vyhlásiť Kyjev „otvoreným mestom“, neudierať jeho obyvateľov silou zbraní, nedupať po meste, na ktoré sa dnes pozerá celé ľudstvo.“ •

▪ Ruskí katolíci sa modlia za mier

V odpovedi na výzvu ruských katolíckych biskupov – „Prosíme všetkých našich veriacich, aby tieto dni venovali intenzívnejšej modlitbe a pôstu za záchranu ľudských životov“ – veriaci v rôznych regiónoch Ruskej federácie organizujú modlitbové vigílie a vyprosujú od Boha ukončenie vojny a obnovenie mieru na Ukrajine. 1. marca sa z iniciatívy Diecézy svätého Klimenta v Saratove v Rusku začala nepretržitá deväťdňová adorácia Najsvätejšej sviatosti. K iniciatíve sa pripojilo veľké množstvo katolíckych komunít v celej krajine. Nepretržitú eucharistickú adoráciu otvoril o polnoci 1. marca biskup Clemens Pickel, potom pokračovali v modlitbovej poklone pred Pánom Ježišom v Eucharistii mníšske komunity v Taganrogu, Orsku, Astrachani, Kazani a Saratove, veriaci v Moskve, Soči, Novočerkassku, Rostove na Done, Vladikaukaze a Krasnodare, seminaristi a františkánska komunita v Sankt-Peterburgu. •

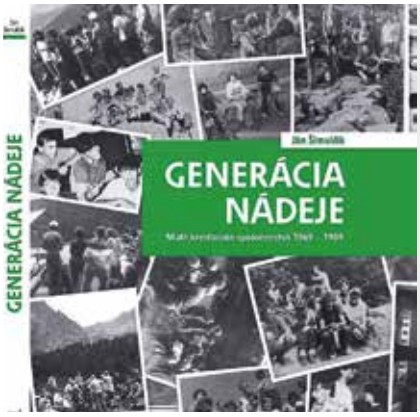

▲ Nová kniha "Generácia nádeje. Malé kresťanské spoločenstvá 1969 - 1989"

Ústav pamäti národa vydal knihu Generácia nádeje. Malé kresťanské spoločenstvá 1969 - 1989. Jednou z nosných prvkov tajnej cirkvi v období 1969 – 1989 boli malé kresťanské spoločenstvá, nazývané tiež ako „stretká". Autor v knihe sa zaoberá ich vznikom, náplňou, získavaniu členov, ako aj ich prínosom v zápase za slobodu v totalitnej komunistickej spoločnosti. Cena publikácie Generácia nádeje. Malé kresťanské spoločenstvá 1969 - 1989 je 7,10 €, pre študentov a seniorov 5,00 €. Publikáciu si záujemcovia môžu objednať na adrese distribucia@upn.gov.sk. •

▲ Rehoľníčky z rôznych kongregácií spúšťajú opäť linku so službou ucha

Na podnet Konferencie biskupov Slovenska a Konferencie vyšších rehoľných predstavených na Slovensku obnovujú rehoľné sestry z rôznych kongregácií spoluprácu so Slovak Telekom. Operátor opäť ponúkol bezplatnú linku – tentokrát na pomoc ľuďom na Slovensku, ktorých sa dotýka vojna na Ukrajine. Službu spustili 8. marca 2022 a bude k dispozícii od pondelka do piatku v čase od 9:00 do 21:00 na bezplatnom telefónnom čísle 0800 188 610. •

Vlastni svoj tieň!

Text: P. Milan Bubák SVD
Foto: Stefano Pollio, unsplash.com

Evanjelium 5. pôstnej nedele (Jn 8, 1-11) je priam geniálne. Dáva nám možnosť pozrieť sa na jednu z najzákladnejších zákonitostí ľudského charakteru: na tieň a jeho projekciu na druhých. Farizeji a zákonníci priviedli pred Ježiša ženu, ktorú pristihli pri cudzoložstve a žiadali ju ukameňovať. Vlastne, nežiadali. K Ježišovi neprišli preto, aby im to dovolil. On na to nemal ani moc a oni to od neho ani nepotrebovali. Oni vedeli, že ženu ukameňujú. Taký bol jednoducho zákon a nebolo o čom diskutovať. Za Ježišom prišli z jedného prozaického dôvodu: aby si zistili, ako bude reagovať a aby ho na základe pasce, ktorú naňho prichystali, usvedčili. Aby na neho, podobne ako na ženu, premietli svoj tieň. Z pasce však nebolo nič, pretože Ježiš im to, ako obyčajne, naservíroval z tej najsprávnejšej strany. A nakoľko mali aspoň trocha súdnosti, radšej čím skorej zmizli.

Keď som čítal biblické komentáre k tomuto evanjeliu, takmer všetci komentátori si všimli jeden zaujímavý detail: žena bola pristihnutá priamo pri čine, čiže inflagranti. Títo komentátori sa však pýtajú: Ako to bolo možné? Veď predsa nikto sa nedopúšťa (určite v tej dobe sa nedopúšťal) sexuálneho aktu verejne. Či vari týchto dvoch špehovali? Alebo išli na hotové? Ak áno, o čom to potom svedčilo? Bolo by to niečo podobné, ako keby niekto poukázal na nejaké dievča, že hralo v pornografickom filme. Pri takomto obvinení by človek nevedel, komu sa má viacej čudovať: dievčaťu alebo tomu, kto ten film pozeral.

Tento príbeh (a jemu podobné) nás teda nasmerováva na dôležitú časť našej osobnosti: na náš vlastný tieň. Je to vec, ktorú si ťažko pripúšťame, no faktom je, že čím ťažšie myšlienku tieňa pripúšťame, tým viacej sme jeho obeťou. Spisovateľ Robert A. Johnson vo svojej knihe Vlastniť svoj vlastný tieň sa touto skutočnosťou dopodrobna zaoberá. Hovorí, že tieň (čiže zlá stránka našej osobnosti) je všade tam, kde je naše ego (čiže dobrá stránka našej osobnosti) . Naše ego a náš tieň sa však musia správať ako húpačka. Musí jedno druhé vyvažovať. Ak to tak nebude, potom sa jedno alebo druhé dostane do nerovnováhy a my sme v problémoch. Tí, ktorí majú tieto dve stránky v sebe vyvážené, sa nazývajú svätci: či už kanonizovaní, alebo nekanonizovaní. Mať vyvážené ego s tieňom znamená, že som si vedomý svojich silných a dobrých stránok, že som priťahovaný ideálmi a veľkými túžbami, no na druhej strane viem, že často pri snahe ísť za veľkým ideálom ubližujem iným ľuďom a pácham hriechy, ktoré sú dosť často surové a despotické, bez toho, že by som si to uvedomoval. A čo je najhoršie – a presne toto sa nachádza aj v dnešnom evanjeliu – budem veci, ktoré sám nemám zvládnuté, premietať na iných a iných démonizovať. Žena sa pre farizejov stala vďačnou korisťou, pomocou ktorej mohli odviesť pozornosť od svojich vlastných nezvládnutých hriechov alebo tendencií k hriechom podobného charakteru. Je zaujímavé, čo hovorí ďalej Johnson: Tvrdí, že napríklad stredovek fungoval takmer úplne na mentalite premietania svojho vlastného tieňa do druhého: či už jednotlivca alebo skupiny ľudí. Budoval si pevnosti, brnenia, opevnené mestá, získavanie vlastníctva silou, budovanie mestských štátov, ktoré boli neustále obliehané vojskom iného mesta a pod. Toto bola mentalita neschopnosti vlastniť svoj vlastný tieň. Iba svätí – hovorí Johnson – sa na tejto hre nezúčastňovali. Spomeňme si na

Žena sa pre farizejov stala vďačnou korisťou, pomocou ktorej mohli odviesť pozornosť od svojich vlastných nezvládnutých hriechov alebo tendencií k hriechom podobného charakteru.

kláštory benediktínov, neskôr františkánov a podobných, ktoré boli mimo takýchto zón.

Keď prejdeme ľudskou históriou, vlastne všetky vojny a všetko zlo bolo spáchané preto, lebo ľudia na seba premietali navzájom svoj tieň a nechali iných, aby ho niesli za nich. Muži premietali svoj tieň na ženy, bieli na cigáňov, Nemci počas II. svetovej vojny na Židov, Maďari na Slovákov a najnovšie naopak Slováci na Maďarov, katolíci na protestantov a naopak, komunisti na kapitalistov, moslimovia na hinduistov, Srbi na Albáncov a Albánci na Srbov, Židia v Izraeli na Palestíncov a naopak. Ba často sa stane, že i na dedinách sa nájde jedna rodina, ktorá sa stane obetným baránkom pre ostatných dedinčanov, alebo dokonca v rodinách máme obetných baránkov v niektorom z detí. Johnson spomína istého svojho známeho, ktorý mal v rodine starého psa, do ktorého kopali členovia rodiny, keď boli nahnevaní. Vlastne v každej skupine je niečo takéhoto pravidlom: je tam – či už vedome alebo nevedome – jedinec, ktorý nesie tieň celej skupiny. Toto bolo od začiatku kultúr. Napríklad je známe, že Aztékovia každý rok vyberali mladíka a devu, aby niesli ich tieň a potom ich obradne obetovali. Napríklad aj termín „bubák“ má zaujímavý pôvod – hovorí Johnson (str. 33). V starej Indii si vraj každá komunita vyberala jedného človeka, ktorý mal byť „bubákom“. Mal byť zabitý na konci roka a mal so sebou do večnosti odniesť všetky zlé skutky celej komunity. Ľudia boli tomuto mužovi tak veľmi vďační za túto službu, že až do svojej smrti takýto „bubák“ nemusel nič robiť a doniesli, či urobili mu, čo si len zažiadal. Zachádzalo sa s ním ako s reprezentantom budúceho sveta. Nakoľko mal v sebe moc tohto skupinového tieňa, cítil sa silným a všetci sa ho báli. Z Indie až do nášho západného sveta potom prenikla výstraha adresovaná deťom: „Ak nebudeš dobrý, príde bubák a zoberie ťa so sebou!“

Aj v Starom zákone bolo niekoľko príkladov presne na tento istý fenomén. Napríklad medený had na žrdi, keď Izraeliti prechádzali púšťou. Alebo tam existovali tzv. obetní baránkovia, ktorí mali tú istú rolu: ľudia skladali na nich svoje hriechy a odvrátené stránky svojej bytosti. Zdá sa, že staroveký človek sa mohol vyrovnávať so svojím tieňom tak, že ho preniesol na svojho nepriateľa. Nebudeme hodnotiť, či toto bolo správne alebo nie. No v našej dobe, keď by sme mali byť už uvedomelejší a pod vplyvom evanjelia aj zrelší, toto nie je viac možné.

Kde je riešenie?

1. Vlastni svoj tieň! Ak ho budeš vlastniť, potom ho nebudeš premietať do druhého ako farizeji a zákonníci v evanjeliu. (Cvičenie na „kontemplácii“: mali sme napísať, čo nenávidíme, alebo čo nikdy nerobíme... Odpoveď bola: presne toto robíš!) Snaž sa o jeho vyváženie svojimi dobrými stránkami. Spytovanie svedomia a spoveď je na to veľmi dobrá. Buď pokorný! Najdôležitejším nástrojom však pre nás, ako pre veriacich, je Ježišov kríž. Ježiš sa tiež stal obetným baránkom, na ktorého premietli svoj tieň ľudia jeho doby. Bol naplnením starozákonných obrazov tohto typu. V Ježišovi a cez Ježiša je možné prísť k oslabeniu a vyváženiu svojho tieňa. No dôležitou skutočnosťou je, že ho nebudeme na Ježiša premietať, ale že si ho budeme v ňom a na ňom vyvažovať. Je zaujímavé, čo hovorí Johnson: katolícka omša je rituálom, kde prichádza k vyvažovaniu nášho tieňa. Doslova hovorí: „Katolícka omša je majstrovským dielom, ktoré vyvažuje náš profánny život. Ak má človek odvahu vidieť, omša je pre neho plná tých najtemnejších vecí: je tu zrada, odmietnutie, umučenie, smrť, ba ešte horšie. Všetko toto však vedie k zjaveniu, lenže nie skorej, ako temná stránka bola predstavená tak živo, ako to bolo len možné. Ak by človek šiel na omšu v plnom vedomí toho, čo sa tam vlastne deje, musel »»

by sa nad tým všetkým triasť od hrôzy – no zároveň sa cítiť spasený jej vyvažujúcim efektom“ (str. 23-24). V Ježišovi v plnej pokore a ľútosti nad svojimi priznanými hriechmi a temnými stránkami môžeme teda prísť k pozitívnemu vyrovnávaniu sa so svojím tieňom. Je zaujímavé v tejto súvislosti si všimnúť reakciu farizejov na Ježišovu poznámku: „Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň.“ Evanjelista hovorí, že sa začali vzďaľovať, počnúc staršími. To je majstrovská poznámka. Predsa v nich bola ešte nejaká súdnosť. A čím starší je človek, tým tá súdnosť môže byť pravdepodobnejšia. Mladí ľudia sú obyčajne najkritickejší. Chýba ešte pokora, ktorá je výsledkom stretnutia sa s vlastným tieňom.

Legenda o zlodejovi a granátovom jablku...

2. Odmietni reagovať, keď niekto iný premietne svoj tieň na teba! Odmietni byť premietacím plátnom, no odmietni aj silnú reakciu. Nebuď reaktívny. Každá vojna bola výsledkom reakcie na tieň. Keď tvoj tieň bude ako benzínový kanister, ktorý čaká len na zápalku, potom je jasné, že sa staneš vďačným objektom každého, kto sa ťa bude snažiť naštvať. Buď ako dobrý matador, ktorý dovolí býkovi, aby prešiel okolo neho. Toto bol postoj Ježiša voči svojim nepriateľom, hlavne vo chvíľach jeho umučenia. Tu sa ukázala jeho šľachetnosť. Mahátmá Gándí sa raz vyjadril: „Ak sa budete riadiť podľa zákona – oko za oko a zub za zub – skončíme so slepým a bezzubým svetom.“ Byť v prítomnosti tieňa druhého a nereagovať je vlastnosťou génia (str. 38-39).

Ostáva nám ešte jedna otázka: Fakt, že mám tieň, by mi mal brániť všímať si zlo okolo seba a nereagovať naň? Samozrejme, že nie. V evanjeliu však išlo o jasné darebáctvo zo strany farizejov. No ak je okolo nás zlo, samozrejme si ho treba všimnúť, ibaže treba skúmať intenzitu a dôvod môjho záujmu práve v tomto konkrétnom zle. Lebo aj ja sám sa z tohto procesu učím.

Deväťdesiatročný diakon a jeho nadšenie pre službu

Text a foto: P. Martin Štefanec SVD

Prednedávnom som navštívil mojich spolubratov na Morave. Konkrétne vo Velkých Karloviciach a v Novom Hrozenkove. Môj spolužiak z teologických štúdií P. František Kantár SVD ma zobral na návštevu do obce Zděchov, kde doteraz stále pôsobí diakon Karel Kocourek. Som vďačný za túto návštevu, lebo od prvých momentov stretnutia som zistil, že tento diakon, ktorý prednedávnom oslávil 90. narodeniny, je veľmi zaujímavá osobnosť.

Diakon Karel Kocourek býva celý život na Valašsku v obci Zděchov. Slúži ako diakon pre Zděchov a okolie a pomáha tak miestnym kňazom. Jeho duchovný príbeh sa začal ešte v roku 1949, keď študoval u saleziánov a chcel sa stať kňazom. Mal 17 rokov a vstúpil do seminára, pripravoval sa ešte len na maturitu a pritom už študoval filozofiu i predmety z teológie. Bolo to pod vedením saleziánov. A ako spomína, mali 9 profesorov, ktorí skúšali na štátniciach. Ale potom prišiel rok 1950, konkrétne 13. apríl. Vtedy komunistická štátna moc zatvorila všetky mužské kláštory, potom aj ženské a bohoslovcov rozpustili. Bolo to v Litoměřiciach. Neskôr sa spoznal s dievčinou, ktorá sa stala jeho manželkou a oženil sa. Spomína, že jeho syn Karel často s úsmevom hovorí, že keby nebolo komunistov, tak by nebol na svete. Má troch synov a dcéru. Manželka pri ňom celý život verne stála a nielenže sa vzorne starala o rodinu, ale ho i podporovala, keď po páde totality chcel študovať diaľkovo teológiu a nechať sa vysvätiť za diakona. V roku 1990 začal diaľkové štúdium teológie, vysvätený na diakona bol v Olomouci 25. júna 1995. Diplomovú prácu robil na tému Rozumové dôkazy existencie Boha a skončil ako magister teológie. Úctyhodný počin a nasledovanie volania k službe, veď už mal vtedy 58 rokov. K diakonskej službe sa vyjadruje takto: „Tá služba je krásna a mohlo by byť aj viac ochotných mužov, aby boli diakonmi vo svojich farnostiach. Tu v okolí máme dvoch diakonov. Jeden je v Nedašove, ktorý je vzdialený asi 50 km. Je odo mňa o 4 roky mladší a je navyše nemocný. Ja som z tých diakonov tu najstarší. Druhý je v Bratřejove. Tiež je o 4 roky mladší odo mňa, ale už nevykonáva službu diakona kvôli zdravotným ťažkostiam. Vsetínsky diakon zomrel pred dvoma mesiacmi. Takže vidíme, že na túto službu treba nové posily.“

Čo na to rodina?

„Bol som pre to veľmi nadšený. Keď som začal študovať v Olomouci, mal som skoro 60 rokov. Vstával som o štvrtej ráno v sobotu, keď som išiel do Olomouca. Niekedy som si pri vstávaní o štvrtej ráno povzdychol: to je trápenie! Ale manželka ma povzbudzovala. Keď dostala otázku, čo ona na to hovorí, vždy sa vyjadrila, že s tým súhlasí. Dokonca bola veľmi rada, že som sa toho ujal.“

Bol pri začiatkoch verbistov na Morave

Pán diakon Karel Kocourek pozná verbistov od samého začiatku ich pôsobenia na Morave. Bolo to cez dekana otca

• Diakon Karel Kocourek a P. František Kantár SVD

Sedláčka zo Vsetína, ktorý v deväťdesiatych rokoch rokoval s provinciálom SVD, aby získal výpomoc pre Vsetínsky dekanát. Prišli prví dvaja verbisti Slavomír Rzepka SVD a Marián Brudny SVD z Poľska. Mali na starosti Pozděchov, Zděchov a Vsetín. Potom arcibiskup Mons. Graubner chcel umiestniť verbistov vo farnosti Hovězí, ale tam bol vtedy skoro 90-ročný kňaz Emil Pluhař. Nechcel ho v takom vysokom veku prekladať, a preto sa rozhodol, že verbistom ponúkne farnosť Nový Hrozenkov. A tam sa verbisti usadili. Mali na starosti Velké Karlovice, Hrozenkov, Helenkov a Karolínku až v roku 1997, kedy 12. mája bol postavený a vysvätený nový kostol, tak im pripadla i obec Karolínka. V susedstve pôsobil aj verbista P. Jozef Berec SVD, ktorý bol vo Valašskej Polanke. Slúžil tam 36 rokov. Zomrel potom v Nitre 25. septembra 2017. Diakon Kocourek spomína i na verbistov, ktorí pôsobili na Morave a išli na ďalšie miesta: Rastislav Kršák SVD, Jozef Strečka SVD, Milan Šeliga SVD, Jaroslav Batog SVD, Waldemar Grieger SVD. So súčasnými kňazmi verbistami na Morave Jánom Rušinom SVD, Dušanom Šimalom SVD a Františkom Kantárom SVD sa tiež dobre pozná a navštevuje farnosti, kde pôsobia. „Spomienka na verbistov je skutočne veľká. Ja sám doposiaľ na všetkých tých, ktorí tu boli, rád spomínam. Modlievam sa za nich, aby sa im na misiách darilo," dodáva.

Záľuby

Diakon Kocourek je v Zděchove obklopený lesmi. Preto ho odjakživa stále baví poľovníctvo. „Som poľovník. Loveckú vášeň som už skoro odložil, ale ešte sa stalo nedávno, že som ulovil malého diviaka. To bolo dobré mäsko."

Včeličky, to je ďalšia jeho záľuba. Stará sa ešte aj o domácnosť, chystá drevo na zimu. „To sú potrebné veci, záľuby, ale v starobe už odchádzajú." Spomína na svoju mladosť, ako ráno nepotreboval ani budík, keď v lete išiel do lesa. „Vstával som o pol tretej ráno, vyskočil som z postele a už som išiel na poľovku. Alebo v zime som išiel po vianočný stromček, popri tom som domov doniesol ešte dva zajace. Lovil som aj kvôli tomu, že sme to potrebovali. Deti boli malé."

Pri včelách sa učí v živote trpezlivosti

Stále chová 25 rodín včiel. Včelárstvo ho natoľko uchvátilo, že mu v živote venoval naozaj veľa času. Spomína na svoju mladosť: „Keď som prišiel z práce, išiel som ku včelám. Moja manželka čakala, že ju uvítam bozkom a ja som išiel najskôr ku včielkam. A žiarlila na to, že ja mám radšej včeličky ako ju. To ale bol taký fingovaný omyl. Ona na to prišla sama a bola natoľko nápomocná, že mi pomáhala naozaj veľmi. Kedysi sme zatvárali poháre s medom celofánom. A to bolo veľmi pracné. Ale ona mi pri tom pomáhala. Boli časy, že sme získali od včiel 216 pohárov medu. Od roku 2015 boli málo úrodné roky. U včeličiek ma fascinuje ich pracovitosť. Včela musí obletieť aj päťsto kvetov, aby niečo priniesla do úľa. A potom znova a znova. Je to úžasné, že Pán Boh vložil do včiel pracovitosť. Robím takisto propolis. A ďalšie výrobky z medu. Je pri tom potrebná veľká trpezlivosť. Napríklad propolis sa získava od včiel veľmi pomaly a treba byť pri tom veľmi trpezlivý."

Čo v živote považuje za dôležité?

Diakon Kocourek mi na záver povedal veľmi pekné slová, ktoré ma povzbudili a verím, že povzbudia každého z nás: „Hovorím o mojich skúsenostiach tak, ako to zažívam. Prial by som si a tiež všetkým misijným priateľom, aby sme sa viac snažili v duchovnom živote, zaujímať sa a čítať Sväté písmo. Viac sa zaujímať a poznávať Pána Boha. Boh je tak úžasne veľký, dobrý a všemohúci. Všetky tie vlastnosti má on v sebe, že my by sme mali vlastne upnúť všetko naše úsilie len k jeho chvále a jeho oslave."

Udalosti

Ako žiť a neživoriť?

To bola téma duchovnej obnovy pre mužov vedenej P. Igorom Kráľom SVD začiatkom marca. Dokopy 14 odvážnych prijalo pozvanie a na víkend sa stali súčasťou komunity SVD v Bratislave. Niekedy cítiť strach z prípadných záujemcov, že si tu niekoho z nich necháme a už nepustíme. Tí skúsení už vedia, že o to vôbec nejde. Ale popravde, z týchto by sme si nechali kľudne všetkých. Bol to pre nás zážitok a veľké obohatenie. Vyprosujeme im požehnanie do ich misie všade tam, kde pôsobia, študujú a sú soľou a svetlom pre svoje okolie. •

Duchovná obnova pre vysokoškolákov

Počas víkendu 11. – 13. marca sa konala duchovná obnova pre chlapcov a dievčatá, vysokoškolákov z Univerzitného pastoračného centra sv. Jozefa Freinademetza v Bratislave, ktorí si robia duchovnú obnovu Exodus. Dievčatám sa venovala sr. Laura a sr.

Mirka, Misijné sestry služobnice Ducha Svätého. Ich duchovná obnova mala názov Moja cesta k Bohu. Sestry a dievčatá vysokoškoláčky trávili čas duchovnej obnovy v UPeCé v Bratislave. Súčasne prebiehala obnova pre chlapcov vysokoškolákov. Obnovu viedli pátri verbisti z bratislavskej komunity v Misijnom dome sv. Arnolda Janssena v Petržalke a mala názov Silný a udatný muž. Aj týmto spôsobom verbisti a misijné sestry SSpS pekne ukázali svoju spoluprácu pri službe mladým ľuďom a zároveň im ponúkli myšlienky Božieho slova i duchovné podnety pre každodenný život. •

Páter Ludvík Málek SVD doktorom teológie

P. Ľudovít Málek SVD (MEX) získal vo februári 2022 titul doktorandského štúdia na Pápežskej univerzite v Mexiku. Názov jeho dizertačnej práce znie: „Responzóriový žalm: Teologické spojenie a zhrnutie liturgie slova v období Veľkej noci."

Výskum si kladie za cieľ analyzovať responzóriový žalm bohoslužby slova veľkonočných nedieľ v troch cyklov, ukázať jeho bohatosť a spojitosť s čítaniami a s modlitbami. Osnova dizertačnej práce obsahuje šesť častí zohľadnených pri každom žalme, od literárnej a teologickej analýzy až po výklad žalmu pre veľkonočnú kerygmu a mystagógiu. Rovnako je na záver predstavená veľkonočná katechéza (návrh liturgie a liturgistov pri výbere žalmov) a veľkonočná tvár veriaceho (teda to, čo sa očakáva od kresťana, ktorý prežíva Veľkú noc ako liturgickú skúsenosť). •

UDALOSTI

apríl 2022

2. apríl
Výročie smrti sv. Jána Pavla II. (2005);
6. apríl
Br. Electus Viktor Matiašovský SVD, 25. výročie úmrtia (1997);
10. apríl
Kvetná nedeľa utrpenia Pána; P. Jozef Baran SVD, 50. výročie úmrtia (1972);
14. apríl
Zelený štvrtok Pánovej večere;
15. apríl
Veľký piatok
slávenie utrpenia a smrti Pána;
16. apríl
Biela Sobota;
17. apríl
Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania;
24. apríl
Nedeľa Božieho milosrdenstva;
29. apríl
Sv. Katarína Sienská, spolupatróna Európy, sviatok.

◆◆◆

Misijný úmysel apoštolátu modlitby na mesiac apríl:
Modlime sa za zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa starajú o chorých a starých ľudí, aby ich predovšetkým v najchudobnejších krajinách podporovali vlády aj miestne samosprávy.

SVD

P. Peter Dušička

Generálna vizitácia SVD v Provincii Chicago, USA

Text: P. Martin Štefanec SVD
Foto: Archív SVD

Generálne vizitácie, ktoré sa v Spoločnosti Božieho Slova konajú každých šesť rokov, majú pomôcť Generalátu (ústrednému vedeniu SVD v Ríme) lepšie spoznať život a činnosť spolubratov a získať skutočný obraz o stave a potrebách jednotlivých miest pôsobenia misionárov. Na druhej strane má vizitácia v misionároch posilniť vedomie, že Spoločnosť sa zaujíma a stará o každého jej člena. Z dôvodu pandémie koronavírusu, keď mnohé krajiny zatvorili svoje hranice a nedalo sa cestovať, boli aj generálne vizitácie pozastavené na rok a pol. Aby Generalát „dobehol" túto časovú stratu, začal od jesene 2021 vysielať na vizitácie nielen členov generálnej rady, ale aj ostatných členov generálneho vedenia. Takto aj dvaja členovia Slovenskej provincie SVD, ktorí pracujú pre Generalát, P. Marek Vaňuš, koordinátor pre biblický apoštolát, a P. Peter Dušička, koordinátor pre duchovnú animáciu, boli zapojení do generálnych vizitácií.
P. Peter Dušička sa po vizitácii Maďarskej provincie SVD na jeseň 2021 zúčastnil generálnej vizitácie Provincie Chicago v USA, ktorá sa konala od 1. do 25. februára 2022. Keďže je to geograficky veľká provincia, rozliehajúca sa od Kanady cez severovýchodnú časť USA až po Karibské ostrovy, cestovali spolu s ním do Ameriky ešte dvaja ďalší vizitátori.

• P. Peter Dušička SVD počas vizitácie v USA oslávil s vietnamskou komunitou v Epworth (štát Iowa) príchod vietnamského nového roka. Je to najdôležitejší vietnamský sviatok.

Ako vlastne prišla Spoločnosť Božieho Slova do USA?

V roku 1895 prišiel zo Steylu do Spojených štátov rehoľný brat Wendelin Meyer SVD, aby tu medzi nemeckými prisťahovalcami predával misijné publikácie a získaval nových predplatiteľov misijnej tlače. Keď zistil, že sa tu dá získať veľa nových povolaní, napísal do Steylu a poslali ďalších spolubratov. V roku 1897 sa usadili na farme severne od Chicaga a zriadili tu Technickú školu svätého Jozefa, kde ponúkali mladým mužom možnosť vyučiť sa rôznym remeslám. Otvorili tu zároveň aj prvý kňazský seminár. Začali tiež tlačiť misijný časopis a predávať ho nemeckým katolíkom v Spojených štátoch, aby tak získali peniaze pre misijnú činnosť. Okrem získavania finančných prostriedkov však časopisy šírili aj misijnú myšlienku a stali sa nástrojom získavania nových povolaní. V snahe o misijnú činnosť aj medzi Afroameričanmi (černošským obyvateľstvom) začali misionári od r. 1905 pracovať na juhu USA. Tu v roku 1923 v Bay St. Louis v štáte Mississippi založili

›››

vôbec prvý kňazský seminár pre afroamerické povolania v USA. Bol to odvážny, ba priam prorocký čin, pretože z histórie vieme, že v USA v tej dobe panovala rasová diskriminácia a k zrovnoprávneniu Afroameričanov došlo až v druhej polovici 20. storočia. V roku 1934 tu boli vysvätení prví štyria afroamerickí kňazi Spoločnosti.

Ktorú časť v USA si navštívil?
Všetci traja vizitátori prileteli do Chicaga, kde je sídlo provincie. Tu sme sa stretli s provinciálom a rozdelili si, kde kto pôjde. Ja som dostal na starosť tri komunity: V Epworth, kde máme strednú školu (Divine Word College), potom Juhozápadný dištrikt s farnosťami v mestách Memphis a St. Louis a nakoniec Kanadu s komunitami v mestách Montreal, Granby, Toronto a Mississauga.

Aký bol program vizitácie?
Náplňou vizitácie boli návštevy našich domov a komunít, sprevádzané rôznymi stretnutiami so spolubratmi, postulantmi, novicmi a seminaristami, farníkmi našich farností, našimi zamestnancami, učiteľmi v škole. Mnohí spolubratia mali záujem aj o osobný rozhovor. Na záver vizitácie bolo v Techny provinčné zhromaždenie a kapitula. Po vizitácii sme sa stretli aj s ostatnými dvoma provinciálmi v USA a vizitátormi ich provincií, aby sme získali prehľad o tom, ako sa darí Spoločnosti v celých Spojených štátoch.

Koľko verbistov pôsobí v Provincii Chicago?
V provincii momentálne pôsobí 208 verbistov a pochádzajú z 26 národností. Je to veľké bohatstvo kultúr. Okrem rodených Američanov veľkú skupinu tvoria hlavne spolubratia vietnamskej národnosti, ktorí po vojne vo Vietname prišli do USA. No rastie napríklad aj počet spolubratov z Haiti, kde zatiaľ nemáme ani jednu komunitu, ale dopočuli sa o nás.

Majú verbisti v tejto časti sveta povolania? Navštívil si aj formačný dom?
Hneď prvý dom, ktorý som navštívil, Divine Word College v Epworth, je formačným domom s 97 študentmi zo 17 národností. Je tu celkovo 28 SVD kandidátov, z toho piati sú už postulantmi. Navštívil som postulát a mal som pre nich sv. omšu, ako aj stretnutie so všetkými kandidátmi. V provincii majú v počiatočnej formácii celkovo 70 mladých mužov, čo je pekný počet. Päť z nich je v noviciáte, 26 je v seminári, niektorí sú na OTP programe a potom sú tu ešte aj rehoľní bratia, ktorí tiež študujú teológiu.

Provincia je veľmi aktívna v pastorácii povolaní. Majú formačný tím, v ktorom pôsobia štyria mladí spolubratia a traja laici, ktorí sú dosť často na cestách, pretože majú na starosti celé USA a Kanadu.

...farský pozemok s kostolom v Memphise je ohradený ostnatým drôtom, keďže sa parkovisko pred kostolom zvyklo po zotmení premieňať na trh s drogami.

V akých oblastiach verbisti pôsobia, čomu sa venujú?
Činnosť verbistov je veľmi rôznorodá. Okrem pôsobenia v administrácii a formácii ponúkajú aj duchovné cvičenia, duchovné vedenie a psychologické poradenstvo, pôsobia hlavne vo farnostiach zložených z rôznych skupín prisťahovalcov alebo v chudobných oblastiach USA, ako je napr. oblasť Západnej Virgínie s Apalačskými vrchmi, kde sa skončilo s ťažbou uhlia, prišla veľká nezamestnanosť, a tak tu misionári pôsobia v mestečkách, kde niet ani len obchod či pošta. Venujú sa aj apoštolátu medzi Afroameričanmi. Celkovo pôsobia hlavne v chudobných farnostiach a medzi chudobnými. Čo sa týka jazykov, býva napr. bežné, že v nedeľu mávajú sväté omše v troch jazykoch,

napr. anglicky, španielsky a vietnamsky. Alebo aj po poľsky, francúzsky či kórejsky, v závislosti od oblasti, kde pôsobia.

Stále vysielajú misionárov do zahraničných misií?
Áno, každý rok sa hlásia mladí misionári z USA do svetových misií. V súčasnosti si budúci misionári píšu pred večnými sľubmi tzv. petitio missionis – čiže žiadosti o udelenie misijného určenia a vyberajú si z každej zóny (čiže kontinentu) dve krajiny, aby ich mohol generálny predstavený určiť pre konkrétnu misijnú krajinu.

Navštívil si aj Kanadu? Ktoré to boli miesta? Ako tam pracujú verbisti?
Väčšina z 37 miliónov obyvateľov Kanady žije v páse širokom asi 100 km, ktorý sa tiahne popri hranici s USA. Severné časti Kanady sú veľmi riedko obývané pôvodnými národmi. Máme tam 13 spolubratov verbistov, ktorí pracujú na viacerých miestach v Montreale, Granby, Toronte a Mississauge, čo je geograficky oblasť východne od Veľkých jazier. Čo ma prekvapilo a čo som nečakal, bolo, že mnohí z nich slúžia aj pre portugalsky hovoriacich obyvateľov. Do východnej časti Kanady

- Misionári verbisti na vizitácii v USA: P. Peter Dušička, P. Xavier T., P. Quang Dinh – provinciál, Br. Guy Mazola a P. Eryk Koppa
- Oslava vietnamského nového roka
- Misijný dom v Techny, štát Illinois, severne od Chicaga

sa v minulosti prisťahovalo veľa ľudí či už z Portugalska, Azorských ostrovov alebo Brazílie. Podobne je tu aj veľa prisťahovalcov z Talianska. Preto je bežné, že sa vo francúzsky hovoriacej provincii Quebec v nedeľu slúžia sv. omše po francúzsky, portugalsky a taliansky. No rastú tu aj španielsky a vietnamsky hovoriace komunity a samozrejme aj anglicky. Aj tu platili prísne protipandemické opatrenia. Biskup z Diecézy St. Hyacint (pri Montreale) mi spomenul, že keď boli chrámy zatvorené, slúžil v zime sv. omšu vonku pred katedrálou, aj pri mínusových teplotách. Kto pozná kanadské zimy, vie si asi predstaviť, čo ho to stálo. Naši spolubratia tu pôsobia vo farnostiach a snažia sa aj spoločne sa stretávať, a tak budovať komunitu.

Ktorá misia urobila na teba najväčší dojem?

Rád by som vyzdvihol tri dojmy. Najviac na mňa zapôsobilo, že spolubratia žijú a pracujú v oblastiach, kde sa iní veľmi nehrnú: v chudobných a multietnických štvrtiach či v oblastiach, kde sa strieľa, keďže v USA je povolené nosiť zbraň. Tak napr. farský pozemok s kostolom v Memphise je ohradený ostnatým drôtom, keďže sa parkovisko pred kostolom zvyklo po zotmení premieňať na trh s drogami. Misionári pôsobia aj na Karibských ostrovoch. Mnohí z nás majú pod Karibikom v predstave iba exotické pláže či peknú dovolenku. Pre tých však, čo tam žijú, to nie je tak. Je to tvrdá misionárska práca. Žijú jednoducho, sami si varia, perú a starajú sa o domácnosť.

Ďalej na mňa zapôsobilo stretnutie so skupinou okolo 40 mladých rehoľných sestier, pochádzajúcich z Vietnamu, Ugandy, Nigérie, Kamerunu, Mjanmarska a Papuy Novej Guiney, ktorým naša škola poskytla štipendium a umožnila študovať. Keď sa vrátia do svojich krajín, budú môcť pôsobiť ako katechétky či pastoračné asistentky. Poskytnutie vzdelania zvlášť rehoľným sestrám a ženám je veľkým vkladom do misijnej činnosti. Ony si to aj vážia. Oceňovali aj modlitbovú atmosféru v škole a možnosť mesačného duchovného vedenia.

Uvedomil som si, že celá vizitácia prebehla hladko, a to počas doby pandémie koronavírusu, za prísnych opatrení. Všetko išlo podľa plánu, nič nebolo treba zrušiť či odvolať, ani sa nik z vizitátorov nenakazil. Bol to taký malý zázrak. Hovorím to preto, lebo v minulej jeseni spolubrat prišiel do Portugalska na vizitáciu. V lietadle, v ktorom letel, sa však jeden pasažier necítil dobre, a tak po prílete zavolali lekársku službu. Mal kovid. Následkom toho celá osádka lietadla musela ísť povinne do karantény. A tak vizitátor strávil prvý týždeň nie na stretnutiach, ale sám v izolačke. Nám sa nič také nestalo, za čo som Bohu veľmi vďačný. »»

Aká bola celková atmosféra vizitácie?
Keď som vstupoval do fary vo farnosti Božského Srdca v meste Memphis, upútala ma tabuľka s nápisom: „We are so glad, you are here – Sme tak radi, že ste tu.“ Myslím, že tieto slová charakterizujú atmosféru vizitácie. Dostalo sa nám srdečného prijatia a spolubratia sa tešili z návštevy. Zakúsil som aj pohostinnosť a štedrosť provinciála a iných predstavených, s ktorými som sa stretol. Snažili sa nám byť poruke vo všetkom, čo sme potrebovali. Až mi to pripomenulo to slovanské: hosť do domu, Boh do domu. Otvorili nám nielen dvere, ale aj srdcia. Tak som to vnímal aj z osobných rozhovorov s mnohými. Môžem potvrdiť, že aj celkovo v provincii je vynikajúca tímová atmosféra, spolubratia sa snažia pomáhať si a podporovať sa.

Verím, že na tejto dobrej atmosfére majú podiel aj štyri komunity sestier Služobníc Ducha Svätého ustavičnej poklony (SSpSAP), ktoré pôsobia na území USA a obetavo sa modlia a adorujú pred Najsvätejšou sviatosťou, aby nám misionárom vyprosili požehnanie pre našu misijnú službu.

Prezradíš čitateľom nejaký pekný zážitok?
Raz som odhadzoval sneh spolu s pánom farárom vo farnosti sv. Jána Bosca v Toronte. Farnosť sa dostala z dôvodu zatvorenia kostolov počas pandémie do finančných ťažkostí a nemohla si dovoliť zaplatiť auto, ktoré by sneh odhrnulo. Hneď po raňajkách sme sa pustili do práce, aby sme umožnili prístup do kostola a uvoľnili parkovisko. Sekretárka, ktorá prišla do práce v kancelárii na deviatu hodinu, vidiac, že obaja vonku pracujeme so snehom, vyšla von a pustila sa tak isto do odhadzovania. V trojke to išlo rýchlejšie a do obeda sme boli hotoví. Keďže sneh padal aj ďalšiu noc, bolo to z piatka na sobotu a opäť sme boli vonku, prišla aj ona, hoci v sobotu normálne nechodí do práce. Takýchto obetavých ľudí som tam stretol veľa, a to je pekný znak toho, že sa o viere najlepšie svedčí nie slovami, ale skutkami a príkladom života.

Misijná rodina SVD sa upevňuje

Text a foto: Simona Senková, MR SVD

V jeden februárový víkend sa v Exercičnom dome v Nitre na Kalvárii konala duchovná obnova pre členov Misijnej rodiny SVD z Bratislavy. Téma duchovnej obnovy bola “Čítanie Božieho slova”. O skupinu starších i mladších členov sa starali naši pátri – o. Johny Ambattu, ktorý je rektorom Misijného domu sv. Arnolda Janssena a aktuálne duchovne vedie misijnú rodinu v Bratislave, o. Pavol Baláž, misijný sekretár a o. Ján Štefanec, ktorý viedol celú duchovnú obnovu.

Program bol naozaj bohatý a už v piatok večer sme začali prezentáciou p. Baláža o pôsobení misijnej rodiny a záveroch z generálnej kapituly, v ktorých je uvedené, že “Formovanie laických spolupracovníkov je veľmi dôležité pre ich a naše chápanie ich povolania a poslania v spoločnosti.” Rozprávali sme sa o formácii misijnej rodiny, o možnostiach a témach, ktorým sa môže v najbližších rokoch venovať na svojich stretnutiach, ako aj konkrétnej predstave, ako by takéto formačné stretnutia mohli prebiehať. Priblížili sme si aj všeobecné požiadavky SVD pre laických spolupracovníkov, ktorými sú: kresťanská viera, dobrý charakter, túžba pre misie a ochota spolupracovať. Nakoniec nám páter Baláž priblížil svoju misionársku skúsenosť z Amazónie.

V sobotu po ranných modlitbách nasledovala prednáška o. Janka Štefanca na hlavnú tému duchovnej obnovy. Tému začal potrebou intronizácie Božieho slova v každej kresťanskej domácnosti a vytvorením tak miesta, kde môže celá rodina

či jednotlivec pravidelne čítať Sväté písmo. Venovali sme sa tiež spôsobom meditácie nad Svätým písmom individuálne či v skupinách, napr. formou Lectio divina. Hovorili sme aj o úskaliach, ktoré sa pri takomto zdieľaní môžu objaviť a ktoré do zdieľania nepatria. Taktiež nás otec Janko veľmi povzbudil v tom, aby sme sa pri čítaní Božieho slova nebáli byť osobní a popustiť uzdu predstavivosti a vstúpiť do príbehu, ktoré nám môže pomôcť čítané state lepšie uchopiť. Páter Janko sa s nami podelil aj o zážitky, ako prebiehalo čítanie Božieho slova v ich rodine, keď bol ešte malým chlapcom. Medzi účastníkmi boli aj mladé rodiny, ktoré sa inšpirovali od starších a skúsenejších overenými radami ako sprístupňovať Sväté písmo tým najmenším.

Prednáška bola veľmi podnetná a celé doobedie sme ukončili aktivitou, pri ktorej sme zdieľali myšlienky z textu z čias II. vatikánskeho koncilu, ktorý bol práve prelomovým v dostupnosti Svätého písma pre laikov.

Po svätej omši sme poobede mali priestor aj na budovanie spoločenstva a spolu sme si urobili výlet k drážovskému Kostolu sv. Michala. Krátky čas osobnej adorácie sme strávili pred Najsvätejšou oltárnou sviatosťou u sestier Ducha Svätého ustavičnej poklony a potom sme navštívili aj Nitriansky hrad a Katedrálu sv. Emeráma.

Večer sme zakončili budovaním spoločenstva pri stole a ochutnávke vína z viníc v Strekove. Paleta bola naozaj široká a každý si našiel svojho favorita.

Nedeľné dopoludnie sme strávili diskusiou o víziách misijnej rodiny a našich možnostiach spolupracovať na budovaní misijného diela. Bolo veľmi podnetné vzájomne sa počúvať a inšpirovať, a to aj vzhľadom na zastrešenie členmi staršej i mladšej skupiny. Odznelo veľmi veľa nápadov, avšak častokrát narážame na časovú náročnosť a naše kapacitné možnosti, preto budeme radi, keď bude laických misionárov pribúdať.

Ďakujeme našim pátrom za túto duchovnú obnovu, teambuilding a možnosť vytvorenia pevnejších väzieb i medzi nami samými.

Moja mini misijná skúsenosť v Albánsku

Text a foto: P. Peter Dráč SVD

Čo vám napadne, keď vyslovím slovo Albánsko? Nebudem ďaleko od pravdy, keď poviem, že kriminálnici alebo pašeráci drog. Existuje nejaký dôvod, prečo tam uprostred zimy vycestovať a skúsiť aspoň trochu ochutnať z atmosféry tejto krajiny. 14. januára 2022 som vo Viedni nastúpil do lietadla smer albánske hlavné mesto Tirana. Letisko v hlavnom meste je pomenované po svätej Matke Tereze, pôvodom Albánke. Skreslený obraz o krajine tak dostal vážnu trhlinu. Spomenul som si na výrok tejto svätice: „Nesnaž sa robiť veľké veci, ale len malé veci s veľkou láskou.“ A na jedno zo svojich poslaní, pre ktoré som do krajiny prišiel – priniesť zopár drobností rehoľným sestrám františkánkam a slovenskému pátrovi verbistovi – misionárovi v Albánsku. Užitočné pomôcky na to, aby farníci neboli v tme a mohlo im byť rozsvietené svetlo, boli v mojom kufri hneď vedľa pravých slovenských klobás.

Otázka – je niečo, čo majú Albánci a Slováci spoločné, existujú medzi nimi nejaké vzájomné prepojenia ? Tak a je to vonku, v Albánsku je prístavné mesto Dráč, ktoré sa volá rovnako, ako je moje priezvisko. No dobre, žarty bokom. Kľúč ku spojeniu medzi Albánskom a Slovenskom sa nachádza v meste Berat. V tamojšom Chráme zosnutia presvätej Bohorodičky, ktorý je katedrálnym chrámom Pravoslávnej cirkvi, je na ikonostase ikona svätých sedmopočetníkov, pochádzajúca z rokov 1812 – 1815. Stojačky sú na nej zobrazení sv. Cyril, sv. Naum, sv. Metod, sv. Sáva a sv. Kliment, ležiačky sv. Gorazd a sv. Angelár. To vyjadruje starú tradíciu, že tu začiatkom 10. storočia zomrel slovenský svätec sv. Gorazd a tiež sv. Angelár, patriaci do skupiny cyrilo-metodských učeníkov. Bohoslužobné texty svätým sedmopočetníkom, ktoré vznikli v tomto meste, ospevujú Gorazda a Angelára ako patrónov a ochrancov mesta. Čo by si teda tí Albánci bez Slovákov počali ? Ich ochrancom je známy Slovák, sv. Gorazd ! A tak mi nebolo viac treba a vybral som sa na púť k jeho hrobu. Orientačným bodom pre jeho nájdenie je, keď sa na beratskom hrade, ktorý je komplexom pozostávajúcim zo zrúcaniny, viacerých chrámov, budov či stále miestnymi obývaných obytných domov, opýtate na múzeum Onufriho. Jedným z najslávnejších albánskych maliarov žijúcich na prelome 16. a 17.storočia, bol teda Onufri, ktorý písal nádherné ikony. Do histórie ikonografie sa zapísal tým, že bol prvý, ktorý vo svojich dielach použil ružovú farbu. Dokonca sa mu podarilo vytvoriť nezvyklý odtieň červenej,

ktorú nedokázal napodobniť žiadny z neskorších svetových maliarov. Táto farba dostala názov Onufriho červená a špekuluje sa, že do nej primiešal niečo z granátových jabĺk.

„Červení“ však v krajine napáchali veľké škody. Ateistický režim komunistického diktátora Envera Hodžu v minulom storočí kruto zasiahol proti katolíkom, pravoslávnym i moslimom. Pápež František v roku 2016 blahorečil 38 albánskych mučeníkov komunistického režimu. Medzi umučenými v rokoch 1945 – 1974 bol aj arcibiskup Vincens Prenushi, pri ktorého relikviách v kostole v Dráči som mal možnosť byť. Za zločin sa v tejto krajine pokladalo už to, keď sa niekto prežehnal, modlil, nosil na krku krížik, alebo akýmkoľvek spôsobom dal najavo, že je veriaci. O veľkej krutosti tej doby svedčí aj to, že bolo zničených alebo zrúcaných 1280 kostolov a mešít. Svätej omši s blahorečením predsedal kardinál Angelo Amato, ktorý povedal: „Mučeníci sú žiarivými príkladmi, ktoré žiaria na nebi ľudskosti a ukazujú pravú tvár ľudskej dobroty, jej hlbokej identity stvorenej na Boží obraz.“ Relikvie blahorečených niesol pri svätej omši dnes

• Rehoľné sestry, Peter Dráč a P. Gorazd Kohút SVD

už 93-ročný kardinál Simoni, ktorý bol odsúdený na smrť, no neskôr sa rozsudok zmenil na trest odňatia slobody, a tak prežil 28 rokov na nútených prácach. Počas blahorečenia mali prítomní možnosť počuť o spôsoboch, akými boli mučeníci týraní a popravení, pritom sa však neustále modlili k Bohu a odpúšťali svojim mučiteľom. Zomierali so slovami: „Nech žije Kristus Kráľ! Nech žije Albánsko ! Odpúšťame tým, ktorí nás zabíjajú.“ V roku 2014 prišiel na návštevu Albánska pápež František. Vyzdvihol transformáciu tejto balkánskej krajiny z brutálneho komunistického štátu, kde bolo zakázané náboženstvo, na vzorový príklad kresťansko-moslimského spolunažívania.

Z tohto krátkeho textu je zrejmé, že misionári majú v tejto krajine svoje opodstatnenie. Zaujalo ma, že jedným z misionárov sa stal páter Gorazd Kohút, verbista, ktorý pôsobí ako farár v meste Vlorë. Pri svojom krste dostal nebeského patróna sv. Gorazda, patróna albánskeho Beratu, ktorý je od Vlorë zhruba dve hodiny jazdy autom. Aké úžasné a nevyspytateľné je Božie riadenie ! Rehoľné sestry Julita, Noemi, Alenka a Patrika na Slovensku pôsobili ako zdravotné sestry a dnes každé ráno otvárajú ambulanciu všeobecného lekára, alebo vyrážajú za marginalizovanými pacientmi priamo domov. Za ľuďmi na okraji spoločnosti, o ktorých veľké nemocnice často nejavia dostatočný záujem a oni si nemôžu dovoliť zaplatiť. A za ľuďmi, ktorým o ich diagnóze v zdravotníckych zariadeniach takmer nič nepovedia a oni sa nevedia pýtať. A tak radšej doma trpia. Niekedy pritom stačí tak málo. Pre deti a ich mamy zo sociálne slabých rodín vytvorili aj komunitné centrum. Priestor, kde sa môžu naučiť nové veci, rozvíjať svoje talenty, zdieľať skúsenosti, ale aj nájsť človeka, s ktorým sa môžu o všetkom porozprávať.

Prítomnosť Katolíckej cirkvi ako misie v tejto oblasti teda závisí predovšetkým od Božej pomoci, modlitieb a od pomoci zvonka. Vďaka patrí Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, ktorá okrem hmotnej či nehmotnej pomoci, pravidelne vysiela lekára a logistu. Misii pomáha SlovakAid, Veľvyslanectvo SR v Tirane, bratia verbisti, saleziáni, minoriti a mnohí ďalší štedrí darcovia. Verím, že po prečítaní tohto článku sa medzi nich zaradíte aj vy, milí čitatelia. Sú tu ťažkosti, ale aj dobré možnosti evanjelizácie tejto krajiny.

Pozdravuje vás jedna milá pani dôchodkyňa spolu s manželom. Keď som ich bol pozrieť, tak ubolený starček zrazu vyzdravel a postavil sa na nohy ... Spomenul som si na nich pri návrate do Viedne, keď mi po prílete na letisko Schwechat hneď nešiel autobus na Slovensko. Zoberiem si taxík alebo radšej počkám dve hodiny na autobus? Niekedy stačí tak málo, vyjsť zo svojej zóny komfortu a radšej sa podeliť s druhými. Ako sa vraví: radosť rozdávaním rastie. Vaše skutočné bohatstvo bude to, čo darujete.

Misijný rozmer je široký a bezhraničný, čo takto sa stať napríklad albánskou spojkou ? Ak vás tieto myšlienky zaujali, zapojte sa a nebojte sa konať dobro.

Vlakom na východ
Útek z vyhnanstva XXVI. časť

Text: Mária Byrska
Foto: Mukil Menon, unsplash.com

Doma

Rieku Zbrucz som prekročila 22. novembra 1940 okolo druhej hodiny v noci. Stála som na poľskej zemi, borila som sa v poľskom blate a poľský ľadový vzduch mi prenikal až do kostí.

A znovu som nevedela, čo s nami bude. Hlavné je, že už nemám za plecami okná nepriateľskej sovietskej strážnice. Po pravej strane bolo vidieť siluety poľských domov. Cudzích domov. V žiadnom z nich nás nikto nečakal. Nečakala nás žiadna posteľ.

Nevadí! Povedala som si rázne. Hraničnú rieku som prešla, útek som ukončila, tu je Poľsko, tu som v bezpečí. Skontrolovala som, či mám všetko, čo som prenášala cez rieku. Jerzyka som mala, batôžtek tiež. Len jednu pančuchu vzala rieka Zbrucz.

Začala som sa ponáhľať. Začal pre mňa nový život. Začala som sa vzďaľovať od rieky. Na začiatku som mala v topánkach vodu, potom blato, ktoré sa mi nabralo na brehu. Postupne z minúty na minútu sa začalo meniť na zmrznuté hrudy. Úbočie bolo krátke a nie také strmé, ako som si myslela.

Z môjho plášťa, sukne i spodnej bielizne stekala voda. Dolná časť plášťa začala zamŕzať. Bolo mi strašne zima, zvlášť na tej časti, kde sa sedí. Tiež na nohy. Obujem si pančuchu, bude mi teplejšie, pomyslela som si. Už som mala zložiť Jerzyka, keď som si uvedomila, že škoda ju obúvať, lebo aj tak premokne.

V mestečku Husiatyn boli okná domov tmavé, tmavé a pusté boli tiež ulice. Železničná stanica bola v poli, na druhej strane mestečka. Ale ako sa takto ukázať na stanici? Veľmi sa mi chcelo spať. Často som sa zastavovala a pozerala som sa, kde by som si mohla sadnúť. Možno niekto pôjde, zbadá nás a pomôže?! Okrem mňa všetci v mestečku spali. Keď si sadnem, primrznem a ťažko mi bude vstať. Snažila som sa triezvo uvažovať. Začala som si uvedomovať, kde som.

„Odkiaľ si prišla?“ „Z Kazachstanu,“ zašepkala som vystrašene. „A dieťa? Odkiaľ sa vzalo pri tebe dieťa?“ „Utekali sme odtiaľ spolu,“ odpovedala som.

Aha, tu je kostol, tu škola a tam kláštor. Kláštor! Len aby nebol prázdny. Veď už vyše roka v tejto časti Poľska vládnu Sovieti...

Po chvíli som už búchala na kláštornú bránu. Najprv ľahko, potom čoraz silnejšie. Nakoniec som počula približujúce sa kroky. Odchýlilo sa okienko a mužský hlas sa opýtal, či som prišla pre kňaza k chorému. Bola som tak oťapená, že som sa neozvala. V okienku sa ukázalo oko, potom sa dvere otvorili a ukázala sa v nich postava v habite. Bez otázok ma vpustili dovnútra a posadili na lavicu ku stene. Uvidela som, ako rehoľník zamkýna vchodové dvere a s radosťou som si pomyslela: odtiaľto ma nikto nevyhodí na ulicu!

Rehoľník v tmavom habite odišiel a po niekoľkých minútach sa vrátil s druhým, asi predstaveným kláštora. Predstavený bol starý a zachoval sa ku mne dosť tvrdo.

„Odkiaľ si prišla?“ „Z Kazachstanu,“ zašepkala som vystrašene. „A dieťa? Odkiaľ sa vzalo pri tebe dieťa?“ „Utekali sme odtiaľ spolu,“ odpovedala som.

Zobudilo ma klepanie a šelest. „Kde som?“ Izba vyzerala ako kaplnka, v ktorej nebolo nič, len kríž. Kríž bol taký, aké vidno v domoch. Izba bola skromná a veľmi čistá.

Kde som? Je to úžasný pocit zobudiť sa a nevedieť, kde som a čo sa stalo. Veľakrát, odkedy som bola vyvezená, budila som sa s takým pocitom. Dnes, ako sa ukázalo neskôr, stalo sa mi to posledný krát. Všetky moje ostatné prebudenia boli ako pred vojnou. Nasledujúce dve noci som sa budila v kláštore, vediac, kde som a kým som. Len jedno

mi trvalo dlhší čas. Každú noc som vstávala a podchodiac k lôžku Jerzyka som kontrolovala, čo sa s ním deje.

Buchot vychádzal od podlahy. To Jerzyk sedel na zemi, búchal svojou topánočkou a vyhadzoval všetko z batôžka. Vyskočila som z postele a začala som obliekať seba a dieťa. Ale moje veci ešte nevyschli a sukňa bola taká pokrčená, že som vôbec nevyzerala elegantne, keď nás pozvali na raňajky.

Ešte nikdy mi nič tak nechutilo ako dnes. Mlieko, maslo, chlieb, káva a pohostinný „čašník" v čiernom habite. To bolo niečo. Po raňajkách som počula: „Otec predstavený nám dal príkaz, aby ste tu s dieťaťom ostali niekoľko dní. Je potrebné trochu sa vykŕmiť a veľa spať," dodal s úsmevom. To bolo najmilšie domáce väzenie. Prijala som tento príkaz predstaveného s veľkou vďačnosťou. A okrem toho nezvyčajnosťou bolo, že som bola uväznená práve dnes, po skončení úteku a v Poľsku. Dva dni som vlastne prespala. Budili ma len prípravy v jedálni, ktorá bola v susedstve a vône jedál. Jerzyk v tom čase viedol rehoľný život. Stretávali sme sa len pri stole a večer, keď som ho ukladala spať. V nedeľu večer nás zaviedli do kostola, ktorý bol zvnútra zamknutý. Boli sme v ňom len my dvaja a Pán Boh. Modlila som sa. Jerzyk chodil medzi lavicami a Všemohúci Pán Boh sa naň dobrotivo pozeral.

Predtým ma navštívil predstavený husiatynského kláštora. Vyzeral veľmi unavený. Ťažko je byť predstaveným v čase sovietskej okupácie. Výraz tváre mal iný ako pred dvoma dňami o tretej nadránom, kedy ku všetkým jeho problémom som pribudla ešte aj ja, s malým dieťaťom na rukách.

„Chcel by som od vás počuť všetko o vašom úteku," povedal nežne. To všetko som mu povedala asi za pol hodiny. O mojich 21 dňoch. Lebo ako mu hovoriť o čakaní na rozhodnutie Nataše? O strachu v Novosibirsku? O nosení malého, sušení plienok na mojom holom tele? O hlade? Samote? I o tej noci na cudzom hrobe? Zdá sa mi, že o tom poslednom som mu spomenula, ale on neobrátil na to pozornosť. Pre každého muža to bola asi maličkosť, ktorá nestojí za reč.

Predstavený mi dal ešte mnoho otázok. Zaujímal ho život v Kazachstane a tiež to, či bol s nami nejaký kňaz. „Nie, nebol." Musela som mu porozprávať o tete v Novej Ušici, o väzení Stasia a o veľkom hlade na Ukrajine, o ktorom som počula od tety. Zaujala ho tiež Maša a jej pohostinstvo. Tiež som mu povedala o pití. Čudoval sa, ako som potom mohla prejsť cez rieku. Nepovedala som mu, že usudzujem, že ľadová voda mi pomohla vytriezvieť a Maša určite vedela, že vodka dodáva odvahu. Pred odchodom mi predstavený povedal, že zajtra pôjdu dvaja bratia so mnou na železničnú stanicu.

V pondelok pred svitaním sme vyšli z kláštora. Prvý išiel rehoľný brat s Jerzykom na rukách, niekoľko krokov za ním som šla ja a náš sprievod uzatváral druhý brat s mojím batohom. Mala som oblečené pančuchy, suchý plášť a topánky sa mi leskli ako vtedy, keď som opúšťala dom tety.

Táto konšpirácia opustenia Husiatyna bola preto, lebo veľa obyvateľov Husiatyna vedelo, že do vyhnanstva bola poslaná jedna z dcér Pavla Vilčevského a každý vie, že sa z vyhnanstva nevracia legálnou cestou.

Na stanicu sme došli niekoľko minút pred odchodom vlaku. Už, sediac vo vlaku, som pozorovala vzďaľujúce sa postavy rehoľníkov a cítila som pri tom hlbokú vďačnosť. Ako dobre, že sú v Poľsku kláštory. Vlak sa pohol. Každý pohyb kolies ma vzďaľoval od hranice a približoval k cieľu.

Jerzyk o chvíľu zaspal. Cez okná vlaku som pozorovala poľskú zem.

V Tarnopole, kde teraz bývali moje dve sestry a rodičia, sa Jerzyk prvý pohol k východu. Určite mal už dosť cestovania. Bričkа zastavila pred domom Stasi. Jerzyk mi poslušne podal ruku a šli sme hore. Vo dverách stála mamka.

Pozdrav z Južnej Kórey

Texta foto: Sr. Filipa SSpS

So srdečnými pozdravmi pre vás, milí čitatelia, pridávam želanie vynikajúcej ochrany anjelov a svätých. Nech požehnanie milosrdného Pána a Jeho podpora našej viery je s nami každý deň. Zo Soulu z Južnej Kórey vďačne myslí na rodákov Sr. Filipa SSpS.

1. S obmedzeným počtom sestier sme liturgicky slávili výsledky volieb a začatie nového obdobia nášho 3-členného provinciálneho vedenia.
2. Liturgia sestier v provinciálnom dome za zomrelých členov rodiny a príbuzných - na lunárny (čínsky) Nový rok.
3. V okne nášho provinciálneho domu s pohľadom na karmelitánsky kláštor (vpravo), kde mávame sväté omše. Pamätám na Slovensko a ďakujem všetkým za modlitby, ktorými šíria požehnanie pre misionárov.
4. S novou poľskou misionárkou sr. Evou na lunárny (čínsky) Nový rok pred provinciálnym domom.
5. Naša adorácia za pokoj v Mjanmarsku je pridaním sa k mnohým Kórejcom, ktorí sa angažujú pre spravodlivosť v Mjanmarsku.
6. Malý domáci kurz o tradičnom servírovaní kórejského čaju.
7. Sviatok Obetovania Pána rukami kórejského umelca
8. 4-členný tím pre službu exercitantom v našom provinciálnom dome sa posilňuje slnečnou energiou. Pandémia zastavila exercície, avšak znovu opatrne raz či dvakrát mesačne príde niekto privátne alebo aj 5 osôb duchovne sa obnoviť.
9. Mladšia generácia misionárok – z Vietnamu, Východného Timoru a Japonska.
10. Katedrála v Soule, ktorú milujem, je mi útechou raz v týždni, kde vyprosujem všetkým veriacim Slovenska voľný prístup na svätú omšu, ako je to tu. Len prezvoníme mobilom na dané číslo a zaregistrovaní i dezinfikovaní vstúpime.
11. Sestra Filipa na prechádzke – v pozadí je hlavné mesto Južnej Kórey – Soul

• 1

• 2

• 3

• 4

• 5

• 6

• 7

• 8

• 9

• 10

• 11

Pápežský almužník kardinál Krajewski medzi utečencami v oblasti Ľvova

Text: TKKBS
Foto: SpC-Vatican

Pápežský almužník kardinál Konrad Krajewski, ktorého na Ukrajinu ako svojho vyslanca poslal pápež František, sa nachádza v oblasti ukrajinského Ľvova, uprostred mora utečencov. Vďaka humanitárnej pomoci zasielanej z európskych krajín sa už teraz cítia byť jej súčasťou, hovorí pre vatikánske médiá kardinál poľského pôvodu.

V utorok 8. marca sa kardinál Krajewski stretol s čelnými katolíckymi predstaviteľmi na Ukrajine Mons. Ševčukom a Mons. Mokrzyckým a spoločne telefonovali pápežovi Františkovi. V stredu 9. marca kardinál Krajewski pre vatikánske médiá uviedol:

„Nachádzam sa v okolí Ľvova, z bezpečnostných dôvodov nebudeme hovoriť kde. Sem cez Poľsko prichádza množstvo pomoci z európskeho spoločenstva. Všetko sa vykladá do veľkých skladov a odtiaľto kamióny odchádzajú do Kyjeva, do Odesy, na juh krajiny."

Dobrou správou je, hovorí s uspokojením kardinál Krajewski, že „všetka táto pomoc sa napriek bombardovaniu dostáva na miesto určenia". Potvrdili to biskupi z Kyjeva, Odesy, Charkova i samotný apoštolský nuncius, s ktorými je v kontakte. Práve na transport poslúži aj pápežova materiálna podpora, vysvetľuje kardinál:

„Tu majú problém zohnať palivo, a preto Svätý Otec prostredníctvom Apoštolskej charity zaplatil mnohé cesty nákladných áut, veľkých kamiónov, ktoré privážajú humanitárnu pomoc na Ukrajinu."

Pápežský almužník opisuje situáciu, ktorú má momentálne pred očami:

„Tu vidím každých päť minút prichádzať utečencov z východnej časti, od Kyjeva. Väčšinou sú to ženy s deťmi. Niektorí chcú vstúpiť do Poľska, chcú zostať blízko hraníc, ale sú aj takí, ktorí sa presťahovali sem do Ľvova – tu ešte nie je vojna, aj keď je to veľmi nebezpečné – a čakajú na oslobodenie, čakajú, že sa vrátia."

Ľvov má teraz podľa kardinála „o pol milióna obyvateľov viac". Školy, farnosti, každý voľný meter štvorcový je ich dočasným domovom: „Všade, kde je trochu miesta, je všetko obsadené utečencami, ktorí sa modlia, ktorí majú nádej, ktorí úprimne ďakujú európskemu spoločenstvu, ktoré im prináša toľko darov, ktoré je im nablízku, ktoré sa za nich modlí."

Táto tragédia umožnila aj niečomu vypučať, konštatuje kardinál Krajewski:

„Nikdy predtým sa necítili tak zjednotení: už teraz sa cítia byť súčasťou Európy vďaka týmto humanitárnym gestám, teraz sa cítia byť jej neoddeliteľnou súčasťou." Vo štvrtok 10. marca sa kardinál Krajewski zúčastnil na spoločnej modlitbe s reprezentantmi Celoukrajinskej rady cirkví a náboženských organizácií.

Kníhkupectvo Verbum

TEL: 037/7769420; FAX: 037/7769437;
MAIL: VERBUM@SVD.SK

Tebe sa zverujeme, svätý Jozef!
Dominique Le Tourneau
Cirkev má v osobitnej úcte svätého Jozefa, svojho patróna a ochrancu Svätej rodiny. Každý z nás sa môže naňho s dôverou obrátiť vo všetkých svojich starostiach – a svätý Jozef mu rád pomôže svojím mocným príhovorom.
160 strán; cena: 8,90 EUR

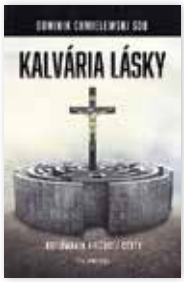

Kalvária lásky
Dominik Chmielewski
Rozjímania krížovej cesty nám umožňujú prežívať umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie Krista. Nájdeme tu taktiež sprievodcu pre krížovú cestu pre manželov a katechézu o modlitbe, ľútosti a odpustení v manželstve.
80 strán; cena: 5,90 EUR

Život Ducha
Franco Nardin, Papež František
Čo znamená premena srdca pre súčasného pápeža, že to nie je len teoretický termín, aké kroky sme Bohom pozvaní urobiť, aby sa naše srdce zmenilo, to môže nájsť na stránkach tejto knihy každý, kto ju bude pozorne čítať.
275 strán; cena: 11,25 EUR

Novéna k Panne Márii Guadalupskej
Kolektív autorov
„Ja som milosrdná Matka tvoja i tvojho ľudu a všetkých, ktorí ma milujú, dôverujú mi a volajú ku mne o pomoc. Počujem ich náreky a utešujem ich vo všetkých žiaľoch a utrpeniach.“
16 strán; cena: 1 EUR

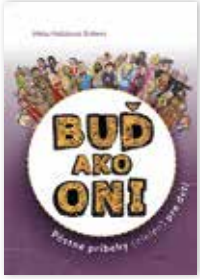

Buď ako oni
Mirka Hoštáková Blahová
Vieš, ako prebieha kanonizácia alebo beatifikácia? Vieš, kto a ako volí pápeža? Odkiaľ pochádza popol na Popolcovú stredu? Toto všetko a ešte oveľa viac sa dozvieš, keď si prečítaš túto knihu.
184 strán; cena: 8,90 EUR

Páter Dolindo na vrchu blahoslavenstiev
Pasquale Rea
Najkrajšiu exegézu blahoslavenstiev ponúkajú ľudia, ktorí ju vedia zjavovať svojím životom. A páter Dolindo Ruotolo, neapolský kňaz, je jedným z nich.
96 strán; cena: 4,50 EUR

Svätý ruženec s pátrom Dolindom – kartičky
Dolindo Ruotolo
„Posvätný ruženec má byť pre tvoju dušu ako sviežosť a pokoj, ktorý padá na kvety pri východe slnka. Má byť pokrmom pre Máriino srdce! Keď sa ho modlíš, miluj Máriu…“
20 strán; cena: 2,80 EUR

Palmová nedeľa a veľkonočné trojdnie
Kolektív autorov
Kniha obsahuje potrebné texty Rímskeho misála (podľa jeho nového vydania), ako aj texty osobitných obradov slávených počas veľkonočného trojdnia na Slovensku.
272 strán; cena: 23,90 EUR

Objednávací kupón

Objednávam si záväzne na dobierku uvedené tituly:

počet ks	stručný názov	cena
-		
-		
-		
-		

Meno a priezvisko: **Ulica:**

Mesto, PSČ: **Podpis:** **Tel.:**

Objednávací kupón možno posielať na adresu: Kníhkupectvo VERBUM, Kalvária 3, 949 01 Nitra, tel: 037/7769420; fax: 037/7769437; mail: verbum@svd.sk

Znovuzrodenie v mori

Text: P. Marek Vaňuš SVD

Foto: Christoffer Wilhelm Eckersberg, 1815

Vyslobodenie Izraela z Egypta sa odohráva súčasne so slávením sviatku Paschy, ktorá tým získava nový význam. Ľud má za úlohu pamätať na tú noc a odovzdávať jej posolstvo ďalším generáciám ako trvalú pamiatku. Samotné vyslobodenie sa však završuje v „udalosti mora“, ktorú opisuje kap. 14 Knihy Exodus. Môžeme v rámci nej rozpoznať tri etapy, ktoré sa viažu k trom časovým úsekom (večer, v noci, na svitaní) a odohrávajú sa na troch miestach (na brehu mora, uprostred neho a na druhej strane). Všimnime si bližšie, ako sa v procese prechodu cez more smrť stáva životom, noc sa premieňa na deň a strach sa mení na bázeň.

Večer na brehu mora

Prvá etapa (Ex 14,1-14) odhaľuje kontrast medzi faraónom a Pánom: od jedného i druhého vychádzajú príkazy. No kým od prvého smerujú k opätovnému zotročeniu, od Pána smerujú k získaniu slobody a života.

Boh, ktorý sa prihovára na začiatku Mojžišovi, číta v srdci faraóna a radí taktiku, pretože predvída, čo sa stane. Má to byť taktika, ktorá pomýli faraóna, uvedie ho do domnienky ľahkého víťazstva – čo sa však nakoniec ukáže ako pasca, z ktorej nedokážu Egypťania vyviaznuť. Objavuje sa ešte raz téma zatvrdenia srdca, ktorá sa opakovala pri „ranách“. Boh akoby nechal faraóna ísť až na dno jeho odmietnutia, aby na ňom zjavil svoju slávu.

O Izraelitoch zaznieva, že z Egypta „odišli pod ochranou zdvihnutej ruky“. To naznačuje, že ich svojou mocnou rukou chránil Pán. Je možné však tento výraz čítať „odchádzali so zdvihnutou rukou“, čo je v biblickej tradícii znak slobody a výraz mocenskej prevahy. Izrael odchádza odvážne až do momentu, keď si uvedomí Egypťanov vo svojich pätách. Istota a odvaha sa zrazu menia na veľký strach a reptanie, ktoré sa stane, mimochodom, jednou z charakteristických čŕt pobytu na púšti. V ňom Izraeliti jasne preferujú Egypt pred púšťou, minulosť pred budúcnosťou, istotu už známeho sveta otroctva pred dobrodružstvom a neznámou slobody. V srdci je Izrael totiž ešte stále v Egypte a uprednostňuje otroctvo pred slobodou.

Mojžiš nevyvracia výčitky ľudu, ale povzbudzuje k dôvere v Božiu zaangažovanosť.

V noci uprostred mora

Druhá etapa sa odohráva „v mori“ a „v noci“ (Ex 14,20). Opis udalosti používa výrazy ako „vody“, „more“, „suchá zem“, úkon „rozdelenia“, čo sú všetko slová, ktoré nachádzame v prvom rozprávaní o stvorení (Gn 1,2.9-10) i novom stvorení po potope (Gn 8,1.13-14). Svätopisec teda akoby pripomínal, že prechod cez more je novým stvorením. Tak ako Pán rozdelil vody počiatku a dal sa ukázať suchej zemi, aby sa stala miestom pre ľudí, tak ako po návrate chaosu potopy – ktorá mala očistiť svet od násilia – opäť rozdelil vody, aby sa ukázal suchý zemský povrch a Noe mohol vystúpiť z korábu, tak opäť „vytvára“ suchú zem, aby mohol vyjsť či „narodiť sa“ Izrael. Izrael sa v Trstinovom mori rodí ako národ, kým Egypťania sú ako to „skazené pokolenie“ pred potopou, vydaní vodám chaosu. Boh Osloboditeľ je Boh Stvoriteľ: oslobodzuje tvoriac a tvorí (nanovo) oslobodzujúc. Rany či divy neboli nič iné ako určité pôrodné bolesti, ktoré oznamovali toto veľkolepé zrodenie pre život.

Mojžiš vystiera ruku a Pán tým, že vody rozdeľuje, premieňa more na suchú zem. Je zaujímavé, ako tento moment približujú rabínske komentáre. Písmo totiž hovorí: „Izraeliti prešli stredom mora [vošli do stredu mora] po suchu.“ Ako je to možné? Ak vošli „do mora“, potom prečo je napísané „po suchu“? Ak ale vošli „po suchu“, potom prečo je napísané „do stredu mora“? Ide o skúšku viery. More sa rozdelilo až po tom, čo Izrael vošiel do neho a voda im siahala po nosy, až vtedy sa z neho stala suchá zem (ExRb 21,10).

Akonáhle sa Egypťania vydávajú za Izraelitmi do stredu mora, Pán zasahuje. Božie konanie je vložené do troch úkonov: „vrhá pohľad“ – čo býva predohra začiatku konania či vyslovenia výroku (Gn 18,16); potom „uvádza do zmätku“ egyptské vojsko; a konečne uvoľňuje – alebo ak to chceme čítať obrazne – „odhadzuje“ kolesá ich vozov. Teraz už Egypťania konečne „rozpoznávajú“ Pána a z prenasledovateľov sa stávajú unikajúci.

Ráno na druhom brehu

Môžeme sa domnievať, že v tretej etape (Ex 14,26-31) – „nad ránom“, teda na svitaní – sa Izrael nachádza bezpečne na druhom brehu. Boh dáva príkaz Mojžišovi opäť „vystrieť ruku“ nad more; gesto, ktoré predtým značilo záchranu Izraela, sa teraz vzťahuje na záhubu Egypťanov.

Zaznieva konštatovanie, že „Izraeliti po suchu prešli stredom mora, kým vody po ich pravici a ľavici stáli ako múry“. Tieto pevné múry z tekutého a beztvarého prvku, akým je voda, zjavujú Božiu moc nad chaosom. Nakoľko v izraelskom orientačnom systéme pravica označuje juh a ľavica sever, kráčajú zo západu na východ. Tento smer sa ukazuje ako hlboko symbolický na pozadí starovekého, zvlášť egyptského chápania pohybu nebeských telies. Podľa neho totiž slnko každý deň uskutočňovalo cestu, ktorá ho privádzala k tomu, aby zmizlo na západe, potom v noci prešlo podzemným oceánom (Trstinovým morom), aby ráno opäť povstalo na východe, obnovené a znovuzrodené. Izrael teda podniká toto kráčanie smrťou a vzkriesením, kráča od západu, z Egypta, z otroctva, prechádza nocou a morom, a znovu povstáva za hranicou smrti, na východe, čiže v ústrety svetlu, životu a slobode.

Ide tak o základný deň dejín a existencie Izraela ako národa. Izrael vidí mŕtvych Egypťanov – ktorých smrť je dôsledkom zatvrdnutosti a neochoty rozpoznať Božiu moc (keď ju spoznávajú, je už príliš neskoro) – a vidí, že „mocná Božia ruka“ je silnejšia než „ruka Egypta“. Izrael tak vychádza z tejto skúsenosti premenený: z ochromenia strachom sa učí dôverovať Mojžišovej výzve nebáť sa, až po skúsenosť bázne pred Pánom. To už nie je hrôza, ale rešpekt, uznanie Toho, kto sa zjavuje ako jediný Záchranca. Tá bázeň je spoločníčkou viery. Vtedy – i dnes.

DAROVALI NA MISIE, MISIJNÝ DORAST, MISIJNÉ DOMY

Všetkým darcom vyslovujeme Pán Boh zaplať!

Ružencové bratstvo Rišňovce 120,-€ • Odberatelia Hlasov Divina 292,-€ • Bohuznámy Vinodol 50,-€ • Bohuznáma rodina Melek 65,-€ • M. Krhútová Topoľčany 40,-€ • Odberatelia Hlasov z Horného Vadičova 50,-€ • Odberatelia Hlasov pri Kostole sv. Heleny Trnava 160,-€ • Odberatelia Hlasov Svrčinovec 20,-€ • Ružencové bratstvo Krížová Ves 500,-€ • Deviatnik ženy Vojňany 140,-€ • Odberatelia Hlasov Žabokreky n.N. 20,-€ • Ružencové spoločenstvo Madunice 100,-€ • Misijné združenie DS Veľký Krtíš 50,-€ • Odberatelia Hlasov Oravská Jasenica 200,-€ • Odberatelia Hlasov Ruskovce 65,-€ • Odberatelia Hlasov Prusy 100,-€ • Ružencové bratstvo fil. Modra - Kráľová 40,-€ • Rodiny - deviatnik - Skačany 100,-€ • Odberatelia Hlasov Veľké Uherce 70,-€ • Ružencové bratstvo Terchová 150,-€ • Odberatelia Hlasov Melek 100,-€ • Rodina Florková Cabaj 20,-€ • Odberatelia Hlasov a Posla Veľký Lapáš 150,-€ • M.B. Veľký Lapáš 20,-€ • E.B. Veľký Lapáš 10,-€ • Š. B. Veľký Lapáš 10,-€ • A. F. Veľký Lapáš 10,-€ • E.H. Veľký Lapáš 10,-€ • S. M. Veľký Lapáš 20,-€ • R. P. Veľký Lapáš 10,-€ • V. P. Veľký Lapáš 25,-€ • Bohu vďačná Veľký Lapáš 100,-€ • Bohuznáma rodina 40,-€ •

"Vydavateľ časopisu spracúva mnou poskytnuté osobné údaje na účely zasielania predplateného časopisu. Predplatiteľom sa stávam zaplatením určenej sumy. Mám právo požadovať od prevádzkovateľa prístup k poskytnutým osobným údajom, právo na opravu osobných údajov, právo na vymazanie osobných údajov, právo na obmedzenie spracúvania osobných údajov, právo namietať spracúvanie osobných údajov, právo na prenosnosť osobných údajov, právo podať návrh na začatie konania podľa Zákona 18/2018 Z. z.. U prevádzkovateľa nedochádza k profilovaniu. Spracúvanie poskytnutých osobných údajov môže prevádzkovateľ vykonávať aj prostredníctvom ďalšieho sprostredkovateľa. Beriem na vedomie, že moje osobné údaje nebudú poskytnuté iným príjemcom bez môjho súhlasu."

Predplatné na rok 2022 je 12 eur
Číslo účtu Spoločnosť Božieho Slova
IBAN: SK9509000000005029115971
(Slovenská sporiteľňa)

Pozri sa na môj zbičovaný chrbát, na rany, ktoré som prijal, aby som odstránil bremeno tvojich hriechov, ktoré zaťažovali tvoj chrbát. Pozri na moje ruky, pre teba klincami pevne pribité k drevu, lebo ty si kedysi siahol rukou po strome zla. Zbúral ohradu podsvetia a zničil moc diabla. Dnes náš Spasiteľ rozlámal brány a závory smrti.
(Zo starobylej homílie na svätú a veľkú sobotu)

Pokoj Vám, ja som to, aleluja!

Požehnané sviatky Veľkej noci zo srdca všetkým čitateľom Hlasov v modlitbách vyprosujú

Misionári verbisti

ODOSIELATEĽ:
Spoločnosť Božieho Slova
Misijný dom Matky Božej
949 01 Nitra – Kalvária 3
„D+4“

POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
949 04 NITRA 5